

ний метод структуризації (декомпозиції) системи. Студенти, об'єднані у малі групи по 4—5 осіб, виконують завдання щодо детального розкриття змісту функцій економіста підприємства через складання та обговорення переліку основних інтегрованих розрахунків ключових показників економіки підприємства. Запропонований для структурування масив інформації включає предметні галузі дисциплін фахової підготовки студентів. У процесі обговорення студенти уточнюють множину елементів, поєднаних у загальну систему економічного управління підприємством, а також набувають навиків формулювання функцій економіста за так званою продуктною ознакою. У такий спосіб вони як май-

[Metadata, citation and s](#)

of Vadym Hetman Kyiv National Economic University

конкретного вкладу у розв'язання задач свого підрозділу та підприємства у цілому.

Не викликає сумніву і те, що поглиблення розуміння студентами компетенцій, яких очікує від них практика, дозволяє їм оптимізувати індивідуальну підготовку і належним чином підготуватись до виконання професійних завдань найвищого класу — створення нових знань з економіки підприємства.

Єфремов Д. П., канд. екон. наук, старш. викл.,
кафедра макроекономіки та державного управління

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПРОЕКТІВ У ВИКЛАДАННІ МАКРОЕКОНОМІКИ

Під проектом у викладанні найчастіше розуміють деяку самостійно сплановану і реалізовану за допомогою інтерактивних методів студентами роботу, результатом якої є засвоєння певного обсягу навчального матеріалу.

Найбільш поширеною формою проектної технології, яка використовується у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» є консультаційний проект.

На відміну від нього, навчально-методичний проект — це унікальна діяльність студентів у якості викладачів, яка відбувається на академічній парі (семінарі), протягом якої вони викладають одну або кілька тем економічної дисципліни. Основною метою такої їх діяльності виступає закріплення знань, умінь і навичок з циклу педагогічних дисциплін, які студенти вивчали, у практиці. Побічно досягається інша мета — систематизація знань з еконо-

мічної дисципліни, яку вони мають можливість викладати в якості практики.

Перевагами навчально-методичного проекту виступають: 1) побудова навчання студентів на активній основі — навчати і навчатися; 2) доцільна діяльність — коли усвідомлюються мета і результат виконаного завдання; 3) творчий підхід — забезпечує інноваційний розвиток студентів; 4) дотичність до практики.

У 2007—2008 роках на кафедрі макроекономіки та державного управління в рамках експерименту було запроваджено навчально-методичний проект з макроекономіки для групи студентів 3 курсу спеціальності 0501. Реалізація проекту відбувалась у кількох групах 2 курсу університету.

При розробці навчально-методичного проекту студентам-практикантам було поставлено такі завдання, що відповідали етапам реалізації їх проекту:

№	Сутність етапу	Приклад
1	Обрання теми: а) цілі теми, головні поняття б) основні питання теми	Тема: «Ринок праці» а) зайнятість, безробіття, їх види, способи оцінки, роль у макроекономіці; б) 1. Населення як джерело робочої сили. 2. Повна зайнятість і природне безробіття. 3. Чинники природного безробіття. 4. Втрати від безробіття
2	Алгоритм проведення заняття	Знайомство, доведення до аудиторії структури заняття. → Послідовне розкриття питань теми за допомогою інтерактивних методів. → Підсумковий тестовий контроль. → Виставлення оцінок
3	Методики активізації студентів	1 — метод інтелект-карт, 2 — метод «чотирьох капелюхів» Е. де Боно, 3 — рольова гра, 4 — робота в мінігрупах
4	Наочні матеріали і завдання	Макет для інтелект-карти, ілюстративний малюнок чотирьох капелюхів, рольові завдання для гри, практичні задачі, тест
5	Контроль і оцінювання знань	Тест із 5 запитань. Комплексна оцінка, що враховує індивідуальну активність і групову діяльність

Після проведених занять студенти-практиканти обговорювали з викладачем свої враження від проведеного семінару, оцінювали свою результативність та своїх колег, перевіряли ефективність засвоєння студентами викладеного ними матеріалу. Після цього їм надавалася можливість провести ще один семінар з цієї самої теми в іншій групі з метою усунення виявлених недоліків.

Застосування навчально-методичного проекту дозволило встановити *основні проблеми*, з якими стикаються студенти при проходженні практики: встановлення першого контакту з аудиторією, бар'єри у спілкуванні, тайм-менеджмент, підміна семінару (опитування) лекцією (розповіддю).

Кількаразове використання навчально-методичного проекту в практиці викладання макроекономіки створило можливість виявити його сильні та слабкі сторони як освітньої технології. *Сильними сторонами* виступають: активізація уваги і пізнавальної діяльності, висока ступінь інтеграції у навчальний процес, органічне насичення навчання інноваційними методами, пріоритетність творчого прояву здібностей. Як *слабкі риси* проекту можна відзначити складнощі оцінювання результатів колективної творчості та деяке утруднення системного викладу навчального матеріалу з дисципліни.

Коваленко О. М., старш. викл.,
Афтанділянц В. В., старш. викл.,
кафедра менеджменту

ПРО ЗНАЧЕННЯ ВИМІРЮВАННЯ В ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

За визначенням Державного класифікатора України ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ — це процес поєднання дій, які призводять до отримання певної споживчої вартості; економічна діяльність має місце тоді, коли об'єднуються ресурси — матеріальні, трудові, фінансові, інформаційні для створення відповідного набору продукції чи послуг.

Ефективна економічна діяльність передбачає виробництво продукції відповідної якості та її реалізацію як на внутрішньому, так і на міжнародних ринках. А виробляти продукцію належної якості, собівартості і ціни можна лише використовуючи сучасні технології. Особливо важливого значення ця теза набуває сьогодні — у час обмеженості ресурсів. Винятково важлива роль ефективності економічної діяльності належить вимірюванню — одному із засо-